

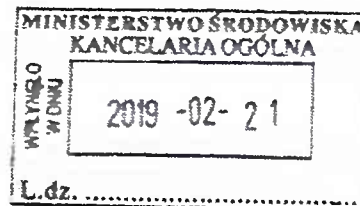
Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1240.2018 / 6/dk
dot.: DP-WL.0230.70.2017.AD z 11.02.2019 r.

RPW/12005/2019 P
Data:2019-02-21

Warszawa, 18 lutego 2019 r.

Pan
Henryk Kowalczyk
Minister Środowiska

Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o gatunkach obcych, wyrażona
przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii
Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

1. Zastrzeżenia budzi określona w art. 2 pkt 13 projektu ustawy definicja pojęcia „działania zaradcze”.

Pojęcie to zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 17 rozporządzenia (UE) nr 1143/2014 w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych. W projektowanej ustawie należy zatem wprowadzić odesłanie do ww. przepisu rozporządzenia w miejsce ustanawiania definicji równoległej obowiązującej w stosunku do definicji określonej w tym rozporządzeniu. Prawo UE zakazuje państwom członkowskim podejmowania działań na rzecz wykonania rozporządzenia, których przedmiotem byłaby zmiana znaczenia lub uzupełnienie jego przepisów¹.

2. Projekt ustawy nie zapewnia właściwego wykonania art. 19 ust. 1 i 3 rozporządzenia 1143/2014. Przepisy te określają wymagania dotyczące proporcjonalności środków zaradczych oraz przesłanki, które należy wziąć pod uwagę, dotyczące zdrowia ludzkiego, środowiska i dobrostanu zwierząt. Przepisy te powinny być stosowane zarówno na etapie wyboru środków zaradczych, jak i na etapie ich stosowania. W związku z powyższym konieczne jest, aby przepisy krajowe, które dotyczą ustalania możliwych do zastosowania środków zaradczych dotyczących inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz przepisy dotyczące zastosowania tych środków przez określone organy lub podmioty, wymagały spełnienia ww. wymagań i przesłanek.

¹ Wyrok TSUE z dnia 18 lutego 1970 r. w sprawie 40/69 *Bollmann*, pkt 4.

Mając powyższe na względzie, w ocenie MSZ, należy uzupełnić wytyczne zawarte w upoważnieniu do wydania rozporządzenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 projektu ustawy o konieczność zapewnienia zgodności z art. 19 ust. 1 i 3 rozporządzenia 1143/2014. Również art. 22, art. 23, art. 25 i art. 26 projektu, które dotyczą przeprowadzania działań zaradczych, powinny zawierać przepis, który zobowiązywałby właściwy organ lub podmiot do zapewnienia zgodności podejmowanych działań z art. 19 ust. 1 i 3 rozporządzenia 1143/2014, w zakresie w jakim przeprowadzane działania zaradcze dotyczą inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii.

3. Wątpliwości budzi art. 23 ust. 2 pkt 3 lit. b) projektu, zgodnie z którym podmiot władający nieruchomością jest obowiązany do przeprowadzenia działań zaradczych, o ile podmiot ten niezwłocznie, po podjęciu wiedzy o obecności gatunku obcego na nieruchomości, nie zwrócił się do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z wnioskiem o przeprowadzenie działań zaradczych przez gminę.

Nie jest jasne, na podstawie którego przepisu, został nałożony na podmiot władający nieruchomością, obowiązek zwrócenia się z powyższym wnioskiem. Takim przepisem nie jest art. 3 projektu, ponieważ dotyczy on wyłącznie zawiadomienia wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o stwierdzonej obecności w środowisku inwazyjnego gatunku obcego. Zawiadomienie takie nie jest tożsame z wnioskiem o przeprowadzenie działań zaradczych przez gminę. Konieczne jest zatem wprowadzenie takiego przepisu, który wyraźnie ustanowi powyższy obowiązek, a także określi wymaganą formę wniosku i termin na jego złożenie.

Ponadto wyjaśnienia wymaga, jakie konsekwencje będzie miał przedmiotowy przepis wobec podmiotu władającego nieruchomością, który nie miał wiedzy o tym, że na jego nieruchomości został zidentyfikowany inwazyjny gatunek obcy i w związku z tym nie zwrócił się do właściwego organu z wnioskiem o przeprowadzenie działań zaradczych. Powstaje pytanie, czy obowiązek przeprowadzenia działań zaradczych będzie w takim przypadku także spoczywał na ww. podmiocie. Innymi słowy, wątpliwość dotyczy tego, czy podjęcie wiedzy o obecności gatunku obcego na nieruchomości jest warunkiem niezbędnym do powstania obowiązku, o którym mowa w tym przepisie.

4. Art. 25 ust. 4 projektu ustawy stanowi, że w decyzji nakazującej sprawcy, uwolnienia do środowiska inwazyjnych gatunków obcych, przeprowadzenie niezbędnych działań zaradczych, właściwy organ może nałożyć obowiązek monitoringu skuteczności i oddziaływania na gatunki niedocelowe przeprowadzonych działań zaradczych.

Wątpliwości co do zgodności z rozporządzeniem 1143/2014 budzi fakultatywny charakter tego przepisu, mając na względzie art. 14 i art. 19 ust. 4 rozporządzenia 1143/2014, z których wynika, że monitoring skuteczności działań powinien mieć charakter obligatoryjny.

5. Art. 38 projektu ustawy zmienia ustawę o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych. Zmiana ta ma na celu umożliwienie wdrożenia załącznika II do dyrektywy 2018/350 z dnia 8 marca 2018 r. zmieniającej dyrektywę

Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w odniesieniu do oceny ryzyka organizmów zmodyfikowanych genetycznie dla środowiska naturalnego przez stworzenie delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia, które ma dotyczyć kwestii objętych tym załącznikiem. Ponieważ dyrektywa 2018/350/UE dokonała również zmian w załącznikach III, IIIB oraz IV do dyrektywy 2001/18/WE konieczne jest jeszcze wyjaśnienie, w jaki sposób zostaną transponowane zmiany w załącznikach III, IIIB oraz IV do dyrektywy 2001/18/WE.

W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem powyższych uwag.

Jednocześnie zwracam uwagę na pilny charakter projektu ustawy. W dniu 25 stycznia 2019 r. Komisja Europejska wszczęła postępowanie na podstawie art. 258 TFUE, zarzucając Polsce naruszenie rozporządzenia 1143/2014 (naruszenie nr 2018/2320).

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Piotr Wawrzyk
Podsekretarz Stanu